

Ekolojik Siyaset: Almanya Yeşiller Partisi

Cansu Arısoy*

Yeşil Büyüme

Avrupa'da sosyal demokrasinin bugünü ve geleceği tartışmaları tezlerinden birini de "yeşil büyüme" oluşturmaktadır. Avrupa'nın sosyalistleri, sosyal demokratları ve ilerici küresel ısınmaya karşı ilerici ve kapsayıcı bir çevre politikası öncüsü olma misyonu üstlenmiş durumdadır. Küresel ısınma ile mücadele, enerjinin rasyonel kullanımı ve yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesinin yansıması olarak Avrupa'nın enerji güvenliğine katkı yapacak olmasıdır. Bunu kamu altyapı yatırımları ve sınır ötesi enerji ağları takip edecek ve Avrupa'nın başarılı enerji ve çevre politikalarının önkoşulunu da oluşturacaktır. Avrupa Birliği (AB) ve AB üyesi ülkelerin hem ulusal düzeyde hem de Avrupa çapında, bir tür Yeşil Ortaklık girişimi oluşturmaları için öncü olmaları beklenmektedir.

Yeşil Siyaset

Yeşil siyaset, ekolojik ve çevresel amaçlara önem veren, şiddet karşıtlığı ve toplumsal adaleti savunan, katılımcı demokrasi üzerinde biçimlenmiş bir ideoloji olarak tanımlanmaktadır. Siyasette yeşil görüş genel tanımıyla gücünü çevrecilikten, sosyal adalet ve demokrasiden aldığını iddia etmektedir. Batı dünyasında 1970'li yıllarda şekillenmeye başlayan bu akım, günümüzde Türkiye de dâhil olmak üzere birçok ülkede kendine yer bulmaya ve gelişmeye başlamış; bazen seçimlerden başarıyla çıkmıştır.

Küresel ısınma ve doğal kaynakların hızla artan nüfus tarafından tüketiliyor olması gibi korkutucu gerçekler insanların çevreye karşı duydukları hassasiyeti üst seviyelere taşıdı. Bunun sonucu olarak çevresel duyarlılıkları tabanına oturtan ve kendinden sonra gelecek olanları düşünen kuruluşlar ve siyasi partiler gitgide –özellikle de gençlerin- gözbebeği olmaya başladı. Siyasetteki bu bakış açısı değişikliğinin en çarpıcı sonucunu ise Almanya'da görmekteyiz. Almanya Yeşiller Partisi çevrenin sosyal hayattaki en önemli mevzulardan biri olduğu iddiasıyla siyaset sahnesine çıktı. Böylece "yeşil siyaset" ismini 1979'da Almanya'da kurulan Yeşiller Partisi'nden aldı. Yeşil Partiler renklerini Almanca'daki "grün" kelimesine, daha belirgin bir ifade kullanmak gerekirse Die Grünen partisine borçludur. Günümüzde yeşil siyasetle birlikte ekolojik siyaset kavramı da akademik literatürde kullanılmaya başlanmıştır. Yeşil siyasetin temelleri ise aslında 23 Mart 1972'de Tazmania'da atılmıştır. Birleşmiş Tazmania Grubu'nun Pedder Gölü'nün taşmasını durdurmak için kurulması çağdaş yeşil partilerin günümüze kadar gelmesini sağlamıştır.

Büyük ölçüde sol tandaslı olan Yeşiller, yani yeşil siyaseti destekleyenler bu görüşlerinin politikayı çevrebilim, koruma, çevrecilik, feminizm ve barış hareketleriyle daha iyi hale getirdiklerini savunmaktadır. Demokrasi ve çevreyle ilgili meselelerin yanında yeşiller, sivil haklar, sosyal adalet, pasif direniş, sosyal ilerle-

*Salford Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler/ Kimlik ve Milliyetçilik üzerine doktora programı öğrencisi.

me gibi konularda çalışmalar yapar. Yeşil ideoloji eko-sosyalizm, eko-anarşizm ve eko-feminizm gibi kendine yakın ideolojilerle de bağlantı halindedir. Bunun yanında bu ideolojilere tamamen ters başka ideolojiler de vardır: yeşil muhafazakârlık, eko-kapitalizm ve eko-faşizm bunlardan bazılarıdır.

Almanya Yeşiller Partisi Örneği ve Vejetaryen bir Gün

Bu yazı için ele aldığımız örnek olan Almanya'nın siyasi durumuna baktığımızda ise Avrupa'nın bu güçlü ülkesinin politik olarak hareketli dönemlerden geçtiğini söyleyebiliriz. Almanya'da göçmen ve uyum politikalarına farklı yaklaşımlarıyla dikkat çeken Yeşiller Partisi, Alman Federal Meclisi'ndeki en küçük muhalefet partisi konumundadır. 2009 yılındaki seçimlerde oyların %10.7'sini toplayan parti en büyük çıkışını 2010 yılında yakaladı. Bu yıl yapılan kamuoyu anketlerinde en çok oyu alan parti konumundaydı. Yeşiller'in en deneyimli siyasetçilerinden

Christian Ströbele'ye göre Yeşiller'e olan desteğin artmasında şu iki faktör önemli rol oynuyor: Birincisi, Yeşiller Partisi'nin çalışma konuları her sorumluluk sahibi dünya vatandaşını ilgilendiriyor. İkinci olarak ise Ströbele'ye göre Almanlar Yeşiller Partisi'ne ve politikacılarına diğer partilerden daha çok güveniyor. Almanya Yeşiller Partisi Eş Başkanı Cem Özdemir ise partisinin mücadele verdiği nükleer ve yenilenebilir enerji, devletlerin çevre politikaları ve eşit sosyal haklar konularının yavaş yavaş halkı da ilgilendirmeye başladığından bahsediyor. 2011 yılına geldiğimizde ise dünyayı sarsan Fukuşima nükleer patlamasından sonra Yeşiller iktidar partisi olacakları inancına kapılmışlardı. Almanların oylarının %25'ini almayı hedefleyen parti umduğu sonuca ulaşamadı ve ulaştıkları oy oranı %8.8 civarında kaldı.

Aslında çevresel problemleri siyasi mücadelenin kalbine koyan Alman politikasında Yeşiller'in artık sahneye çıkma

zamanı geldiği düşüncesi, yanlış bir yargı değil. Örneğin 58 yıldır Hıristiyan Demokrat Birliği tarafından domine edilen Baden-Württemberg eyaletini Angela Merkel 2011 yılında kaybetti. Merkel'in halkını nükleer konusunda sakinleştirememiş oluşu Yeşiller'e yaradı. Nükleer enerjiye karşı olduklarını her fırsatta dile getiren Yeşiller, Almanya'nın en büyük üçüncü eyaletinin yönetimini ele geçirmişlerdir. Japonya, Fukushima'daki nükleer felaketten sonra dört nükleer reaktörün bulunduğu Baden-Württemberg'de halk seçimini ekolojik siyasetten yana yapmıştır.

2013 yılına geldiğimizde ise Merkel'in ülkesinin nükleer krizler konusundaki hassasiyetinden ders aldığını söyleyebiliriz. Zira Alman hükümeti 2022 yılı itibarıyla sivil nükleer enerji üretimine son vereceğini belirtmiştir. Bu karara göre hâlâ aktif olan nükleer santraller tek tek kapatılacaktır. Böylece bugüne kadar enerji ihtiyacının büyük bölümünü nükleer santrallerden elde eden ülke, bundan sonra bu ihtiyacını güneş ve rüzgâr enerjisi gibi yenilenebilir kaynaklardan karşılamak zorunda kalmıştır. Merkel siyaseten doğru olan bu kararı vererek hem Yeşiller Partisi'ne verdiği desteği halka kanıtladı hem de Yeşiller'in en önemli seçim silahı olan nükleer enerji üretimi konusunu ellerinden almış oldu.

En önemli silahını kaybeden Yeşiller Partisi ise bu kez Almanya Sosyal Demokrat Partisi ile birlikte yarışa girdi. Böylece odağını sosyal konulara yönelten Yeşiller seçim kampanyaları boyunca vergilerin artması dışında ciddiye alınacak bir talepleri olmadı. Ayrıca gündeme yaz

aylarında haftada bir gün kamu yemekhanelerinde et yenmemesi kararını getirmeye çalıştılar. Ancak politik bir partinin vejetaryen bir gün arzusunu gündeme taşınması Almanya'da hoşnutsuzluk yarattı. Bu girişimleri de başarısız olan Yeşiller seçim kampanyalarında yeniden çevresel problemlere dikkatlerini yöneltse de SDP'ye rağmen oylarının düşmesini durduramamışlardır.

Sonuç

Yeşiller insanlığın var olmak için doğanın çeşitliliğine ihtiyaç duyduğuna ve diğer canlı türlerinin insanlar kadar değerli olduğuna inanmaktadır. Bunun yanında doğal kaynakların bir gün sonunun geleceğini ve bu yüzden uzun süreli bir gelecek için yenilenebilir enerjiye çok fazla ihtiyaç duyulduğunu iddia etmektedirler. Yeşiller politikalarını diğer ulusların, türlerin ve gelecek nesillerin iyiliği için de inşa ettiklerini savunmaktadır.

Bu açılardan bakıldığında, yeşil siyaset içinde bulunduğumuz zorlu dünyanın yegâne ilacıymış gibi gelmektedir. Yeşiller'in günümüz politik ortamında ne kadar realist veya ne kadar ütöpik bir siyaset güttükleri tartışmaya açık bir konudur. Almanya'da Yeşiller Partisi'nin oy oranının düşmesi küresel ısınma, yenilenebilir enerji, çevresel problemler gibi hususların artık eskisi kadar kenarda kalan konular olmamasından kaynaklanıyor. Bu konular artık dünyanın neresinde olursa olsun her siyasi partinin gündeminde yer almalıdır.

Ama her ne olursa olsun, sağlıklı ve demokratik bir toplum için vatandaşların bireysel olarak güçlenmiş ve her türlü

ırksal, etnik, cinsiyetçi, dini ve sosyal ayrımcılıktan kendini soyutlamış olması gerektiğine işaret eden Yeşiller, izledikleri siyasetle ilgi çekmektedir. Bu açıdan yeşil siyasetin çözümsüzlüklere karşı sunduğu şiddet karşıtı çözümlere modern insanın kayıtsız kalmaması gerekmektedir.

Kaynakça

1) <http://docplayer.biz.tr/4412711-Avru->

[pa-da-sosyal-demokrasinin-bugunu-ve-gelecegi.html](http://www.utas.edu.au/library/companion_to_tasmanian_history/G/Green%20Politics.htm)

2) http://www.utas.edu.au/library/companion_to_tasmanian_history/G/Green%20Politics.htm

3) <http://www.spiegel.de/international/germany/the-world-from-berlin-a-green-leader-has-risen-in-baden-wuerttemberg-a-759507.html>

4) <http://bit.ly/nuclearpowerdailycom>

5) <http://greenparty.org.uk/about.html>